

Evangelikalt misjonsperspektiv:

En «misjonskommisjon» i Norge?

Fremtidige strukturendringer i evangelikalt misjonssamarbeid

TORMOD ENGELSVIKEN

Høsten 1997 og våren 1998 har det i flere sammenhenger vært arbeidet med spørsmålet om strukturendringer i norsk misjonssamarbeid. Et hovedtema er selvfølgelig en mulig sammenslåing av Indremisjons-selskapet og Santalmisjonen. Men også på et annet område er det tatt viktige initiativ med sikte på nye samarbeidsformer. Generalsekretæren i Santalmisjonen, Torbjørn Lied, som også er formann i Norsk Misjonsråd (NMR), har tatt initiativ til å utrede en mulig ny struktur for samarbeid mellom NMR, et nyorganisert *Lausanne-Norge*, *Den Evangeliske Alliansen* i Norge (EA) og andre nettverk under Lausanne-Norge, f.eks. *AD2000 and Beyond* (AD2000) og kirkeplan-tingsbevegelsen *Discipling a Whole Nation* (DAWN).

Noe av bakgrunnen er at den kanskje mest dynamiske internasjonale evangelikale misjonsbevegelsen for tiden er AD2000. Den holdt sin annen *Global Conference on World Evangelism* (GCOWE) i Johannesburg, Sør-Afrika, sommeren 1997 (den første ble holdt i Seoul, Korea i 1995). Flere norske deltagere kom inspirert hjem og ønsket å videreføre visjonene og målsettingene i norsk misjonssammenheng. Problemet er imidlertid at AD2000 nedlegges som organisasjon 31. desember år 2000. Spørsmålet er: Hva skjer etter år 2000? Hvem fører visjonen videre? Hvordan vil samarbeidsforholdene innen den evangelikale misjonsbevegelsen bli, både i Norge og globalt?

På NMRs medlemsmøte den 6. november 1997 ble det nedsatt en hurtigarbeidende komite, en såkalt *task force* for å arbeide med disse spørsmålene. Den fremla sin endelige rapport til NMRs årsmøte den

7. mai i år. Denne rapporten er etter mitt skjønn et historisk misjonsdokument som kan få stor betydning, og jeg tillater meg derfor å la den tale for seg selv i lett redigert form:

«Task force»

På initiativ fra styret i NMR ble representanter for Lausanne-bevegelsen, EA, AD2000, NMR og deltagere fra GCOWE '97 invitert til et møte 30.10.97 for å drøfte: *Hva gjør vi etter år 2000 - et evangelikalt forum i Norge?* Møtet vedtok en anbefaling til NMR om å nedsette en *Task force* for å arbeide videre med spørsmålet. På NMRs medlemsmøte 06.11.97 ble en slik *Task force* oppnevnt med følgende sammensetning og mandat: To frittstående representanter *Tore Askildsen* og *Tormod Engelsviken*, to representanter fra NMR: *Anne Karin Kristensen* og *Torbjørn Lied*. I tillegg har følgende tre nettverk utpekt hver sin representant: Lausanne-bevegelsen: *John Victor Selle*, EA: *Ingulf Diesen*, AD2000: *Olav Råmunddal*.

Mandat: 1. Å skissere en alternativ modell for bredt samarbeid om verdensevangelisering og missiologi. 2. Å drøfte utfordringene fra Luis Bush i AD2000 om avholdelse av en lederkonferanse i Norge. 3. Å kartlegge, i relasjon til pkt. 1 og 2, hva som kan tenkes og drøftes internasjonalt om fremtidig organisering av felles fora og nettverk for verdensevangelisering og misjon.

Task force har konstituert seg med Torbjørn Lied som formann og har hatt seks møter. Til ett av møtene ble flere russurspersoner invitert til å gi innspill i saken. En undergruppe bestående av Tormod Engelsviken, John Victor Selle og Torbjørn Lied har også vært i funksjon. Luis Bush, daglig leder av AD2000 besøkte Norge i slutten av mars. I den forbindelse ble det holdt et seminar på MF 24.03.98. 45 misjonsledere fra hele bredden av kristenlivet i Norge deltok.

Situasjonsbeskrivelse

Gjennom misjonsarbeid, misjonsorganisasjoner, kirkesamfunn og enkeltpersoner er det mange forbindelseslinjer mellom norsk misjon og den internasjonale, evangelikale verden. Men lite av dette er koordinert, og det er ofte tilfeldig hva som føres videre i Norge. Mange misjonsledere holder seg godt orientert om det som skjer internasjonalt, men de arbeider særlig mot sin egen organisasjon. Det er forholdsvis lite som får felles nedslag i Norge. Gode unntak er TEMA-konferansene i Holland, HÅP-konferansene i Oslo og «Danvik konferansene» i regi av Lausanne-bevegelsen. Men det er egentlig bemerkelsesverdig at et sterkt misjonsland som Norge ikke har noen felles plass hvor en kan henvende seg, ingen kontor som koordinerer internasjonale forbindelseslinjer. Erfaringene har vist at det som burde ha vært fulgt opp i

Norge, ofte faller til jorden fordi alle som var engasjert, har for mye å gjøre til å ta opp slike felles tiltak og anliggender. Et forsøk på en koordinering er de mange nettverk som avspeiler internasjonale trender. men ingen av disse nettverkene i dag synes å ha en samlende, koordinerende funksjon for hele spektret av norsk misjon.

En ny struktur for evangelikalt samarbeid i misjon i Norge bør bygge på de eksisterende nettverk som i hovedsak synes å være NMR, Lausanne-Norge, EA, AD2000 og DAWN. Målsettingen må være å fange opp og formidle inspirasjon og informasjon angående hele kirkes fortsatte forpliktelse til å fullføre misjonsoppdraget.

Veien videre bør bestemmes ut fra situasjonen slik den er i dag, med de sterke og svake sider som de ulike nettverkene har. Mye kunne oppnås om en kunne bygge på styrken og eliminere svakhetene. Samtidig må det skje i erkjennelse av at fornyelse i misjonen ikke først og fremst er et spørsmål om organisasjon og struktur, men om åndelig fornyelse og misjon. Arbeidsgruppen har gjort et forsøk på en realistisk vurdering av de nåværende strukturer og nettverk:

1. Norsk Misjonsråd

Styrke:

- a) Bred økumenisk representasjon av samtlige aktive misjonsorganisasjoner/nettverk i Norge.
- b) Et visst økonomisk fundament gjennom medlemsavgift.
- c) En solid teologisk basis i Lausanne-pakten.

Svakhet:

- a) Minkende engasjement fra medlemsorganisasjonene som følge av at man ikke helt ser nytteverdien av NMR.
 - b) Etter at NMR i 1961 valgte å stå utenfor *Det Internasjonale Misjonsrådet/Kirkenes Verdensråd* har NMR ingen klar internasjonal økumenisk tilknytning som gjør at rådet fungerer som et kontaktorgan for internasjonale misjonsimpulser eller som kan gjøre norske synspunkter gjeldende internasjonalt.
 - c) Det er kun organisasjoner/kirkesamfunn som er medlemmer. NMR engasjerer derfor ikke enkeltpersoner som ikke formelt representerer sine respektive organisasjoner/kirkesamfunn i rådet. Rådet får dermed et svakt potensial for bred mobilisering.
 - d) Fokus er ensidig rettet mot ytre misjon. NMR mangler kontakt med indremisjonsorganisasjoner og evangelisering/kirkeplanting i Norge.
- Potensial:* Å være basis for et organisert samarbeid mellom alle organisasjoner og kirkesamfunn som driver misjon på evangelikal grunn.

2. Lausanne-Norge

Styrke:

- a) LN har solid teologisk og missiologisk basis i Lausannepakten som

- den «eier og forvalter», og dessuten i en rekke missiologiske skrifter. Lausannebevegelsen er sterk på «refleksjon».
- b) LN engasjerer bredt både blant ledere i organisasjoner, frikirker og i Den norske kirke. Den oppleves ikke eksklusiv («sektersk»), men samlende.
 - c) LN er respektert i norsk og internasjonalt kirkeliv som hovedrepresentant for evangelikal misjonsteologi og ses på som samtalepartner både av økumenisk (KV) og katolsk misjonsteologi.
 - d) LN fokuserer på global misjon og på evangelisering i Norge (Tid for Tro).
 - e) LN har et klart fokus på misjon og evangelisering.
 - f) LN har inspirert mange til samarbeid og ny visjon for misjon og har gitt mulighet til både ledere og andre til å engasjere seg på frivillig basis for en felles visjon.

Svakhet:

- a) Minkende engasjement i de senere år både nasjonalt og internasjonalt. Dette viser seg ved sviktende oppslutning om «Danvik-møtene», svak økonomi og færre representative ledere til stede på årsmøtene. En viss pessimisme og tvil med hensyn til Lausanne-bevegelsens fremtid og eksistensberettigelse gjør seg gjeldende.
- b) En organisasjonsmodell som hittil har vært basert på enkeltmedlemskap uten reell innflytelse idet komiteen og AU har vært selvrekutterende. I Norge er dette imidlertid f.o.m. i vår endret ved at årsmøtet har vedtatt å endre medlemskapet for alle interesserte, inklusive organisasjoner og kirkesamfunn.
- c) Økonomisk svak. LN har ikke maktet sine internasjonale forpliktelser og har svært begrensede midler til eget arbeid.
- d) LN kritiseres fra enkelte hold for å ha skiftet fokus fra ytre misjon til evangelisering i eget land (Tid for Tro).

Potensial: Lausanne-bevegelsen utgjør en sunn teologisk basis med refleksjon over et bredt spekter av missiologiske emner. Den muliggjør et bredt økumenisk og evangelikalt samarbeid som engasjerer både kollektive størrelser (organisasjoner /kirker) og enkeltpersoner.

3. Den Evangeliske Alliance

Styrke:

- a) EA er en etablert bevegelse både nasjonalt og internasjonalt.
- b) EA er tilknyttet et internasjonalt nettverk som er sterkt i mange land, og som synes å være i vekst og fremgang (World Evangelical Fellowship - WEF).
- c) EA har i dag en svakere anti-KN profil enn tidligere og fremstår med større åpenhet både for enkeltmedlemmer og organisasjons/kirkemedlemmer - også innenfor de historiske kirkene som

er medlemmer av KV.

- d) Flere norske misjonsorganisasjoner har engasjert seg i WEF og synes å ønske denne økumeniske tilslutningen internasjonalt.
- e) EA har et nært og godt forhold til Lausanne-bevegelsen både i Norge og internasjonalt.

Svakhet:

- a) EA står forholdsvis svakt i Norge med begrenset kontaktflate og få engasjerte.
- b) EA oppfattes av noen som en snever anti-KV organisasjon.
- c) EA har en bredere agenda enn misjon og evangelisering, noe som gjør at den ikke er helt sammenliknbar med de rene misjonsbevegelsene.

Potensial: EA fremstår som en naturlig samarbeidspartner både nasjonalt og internasjonalt.

4. AD2000 & Beyond

Styrke:

- a) AD2000 er en visjonær bevegelse med klar fokus og visjon: En kirke i alle folkeslag og evangeliet til alle mennesker innen år 2000.
- b) Er godt organisert internasjonalt - ikke minst med inspirerende konferanser og programmer.
- c) Har vært i stand til å sette dagsorden for misjon blant mange evangelikale.
- d) Oppfattes som mer dynamisk enn f.eks. Lausanne-bevegelsen.
- e) Har skapt engasjement blant en del norske misjonsledere.
- f) Har fanget opp mange personer og mye engasjement som tidligere fantes innen Lausanne-bevegelsen - både nasjonalt og internasjonalt.
- g) Vil kunne bli videreført etter år 2000 som en bevegelse med mottoet: Joshua Harvest: All Peoples All Persons.

Svakhet:

- a) Den har vært mer teologisk uklar eller indifferent til viktige spørsmål selvom den bygger på Lausanne-pakten. Den har ikke satt teologi på dagsorden og fremstår derfor som ensidig pragmatisk.
- b) Oppfattes som ikke helt seriøs med sitt fokus på år 2000.
- c) Det ligger et uavklart spenningsforhold i forhold til Lausanne-bevegelsen og WEF.
- d) Oppfattes av noen som en konkurrent til Lausanne-bevegelsen og bærer muligens i seg et visst splittelses-potensial innen evangelikal misjon - både i Norge og internasjonalt.
- e) AD2000 skal nedlegges 31.12.2000.

Potensial: Bevegelsen har evne til å inspirere og engasjere, skape visjoner og gi impulser - også her i Norge og har et meget verdifullt internasjonalt nettverk.

5. DAWN

Styrke:

- a) Klar fokus med program for kirkeplanting.
- b) Har mobilisert entusiastiske støttespillere i Norge og etablert et godt nettverk.
- c) Har frembrakt verdifullt analysemateriale.
- d) Er en del av et godt utbygd internasjonalt nettverk.

Svakhet:

- a) En viss ensidighet i målsetting.
- b) Størst respons i frikirkelige kretser, lite i DNK og i organisasjonene.
- c) Et amerikansk preg og metoder som ikke slår helt an i alle kretser.

Potensial: DAWN fremstår som en internasjonal bevegelse med klar fokus på en viktig side av misjonsoppdraget. Den kan sannsynligvis integreres i ulike modeller.

6. Konklusjon

Målet må være et evangelikalt forum eller misjonskommisjon i Norge som med utgangspunkt i den styrke de ulike nettverkene/organisasjonene har, kan ivareta følgende oppgaver:

- a) Sikre organisatorisk og økonomisk støtte fra organisasjoner, kirker, nettverk og enkeltpersoner.
- b) Danne en teologisk og missiologisk base som gir bred tillit blant evangelikale grupper, som sikrer fortsatt refleksjon omkring missiologiske spørsmål og som kan gjøre et slikt forum til en samtalepartner med andre grupper både nasjonalt og internasjonalt.
- c) Være bærer av en fortsatt misjonsvisjon og formidle inspirasjon og informasjon gjennom konferanser, publikasjoner, personlige besøk, deltagelse i internasjonale konferanser osv.
- d) Ha et samlet misjonsperspektiv som omfatter både global misjon og evangelisering og kirkeplanting i Norge.
- e) Fremstå som en mer operasjonell bevegelse som skaper entusiasme på lederplan og på grasrotplan.
- f) Ivareta den historiske linjen til WEF og Lausanne på en slik måte at ingen føler seg fremmedgjort til det nye som måtte vokse frem.
- g) Å sikre klar fokus på vegne av fellesskapet, men samtidig la «de tusen blomster blomstre».

En alternativ modell

Arbeidsgruppen har vurdert ulike alternative modeller. Ett av forslagene har vært å slå sammen noen av de eksisterende nettverk. Arbeidsgruppen ser det ikke som sin oppgave å ta slike initiativ; det må de enkelte nettverk selv finne ut av.

Ut fra ønsket om å finne en modell som kan koordinere forbindel-

seslinjene mellom norsk misjon og den internasjonale evangelikale misjonsverden, vil arbeidsgruppen foreslå følgende modell:

A. Det opprettes en «KOMMISJON FOR EVANGELISERING OG MISJON». Selve navnet kan diskuteres. Det er ganske vanlig å bruke betegnelsen kommisjon i dag; jf f.eks. «Verdikommisjonen». Det er mulig navnet kan gjøres kortere, f.eks. «*Misjonskommisjonen*».

B. Kommisjonen bør bestå av 12 medlemmer som velges for 3 år av gangen, og med følgende sammensetting: 5 representanter valgt av NMR, 4 (alt. 3) representanter valgt av nettverkene under LN, 2 representanter valgt av styret for LN, og 1 (alt.2) valgt av EA.

Gruppen har drøftet forholdet til en del av de nye kirkedannelser/trosbevegelsen i Norge. Bør disse få anledning til å være representert i en slik kommisjon? Med den sammensetning som foreslås, er det åpenhet også for dem til å bli medlem, men da gjennom ett av nettverkene: Enten som organisasjon tilknyttet NMR eller som kirke/menighet/organisasjon/enkeltperson tilknyttet LN og/eller EA. Forutsetningen for alle er at de kan undertegne *Lausannepakten*.

Kommisjonen møter normalt to ganger pr. år. Det vil være behov for å utarbeide egne vedtekter. Videre anbefaler «Task Force» at det i samarbeid med NMR opprettes et sekretariat med en tosidig funksjon: å være sekretariat for NMR og for Misjonskommisjonen. Sekretariatet bør formelt underlegges NMRs styre som har arbeidsgiveransvar og følgelig foretar ansettelse. Sekretariatet bør ha to ansatte: en generalsekretær og en kontorsekretær.

Gruppen vil foreslå at et slikt sekretariat forsøkes lagt til *Bistandsnemda* for felles utnyttelse av utstyr og lokaler. Dessuten er det viktig at de ansatte i sekretariatet får et større arbeidsmiljø å forholde seg til. Kostnadene for sekretariatet forutsettes dekket i sin helhet av NMR. Det kan gjøres ved en generell heving av medlemsavgiften, f.eks. en åtte-dobling. Et alternativ er en noe mindre økning av den generelle medlemsavgift og at noen av de større organisasjonene går inn og tar et forholdsvis større ansvar for utgiftene.

C. Forslag til mandat for kommisjonen:

1. Basis: Kommisjonens arbeid bygger på den Hellige Skrift og Lausanne-pakten.

2. Formål: Å tjene som et rådgivende og koordinerende organ for å bringe Jesus Kristus til alle folkegrupper ved å fremme samarbeid mellom kirker og mellom kirker og misjonsorganisasjoner.

3. I sitt arbeid overfor de deltagende medlemsorganisasjoner/kirker skal kommisjonen: Formidle tilgjengelig informasjon og bidra med aktuelle analyser, utfordre til innsats slik at misjonsoppdraget kan bli utført, tilby støttefunksjon til medlemmene i samarbeidsrelasjoner.

4. Kommisjonen skal hvert år legge frem en rapport hvor aktuelle strategiske initiativ blir evaluert og gjennomgått, og hvor strategiske linjer og aktuelle saker forøvrig blir kommentert. Videre skal rapporten gi en oppdatering av den generelle utvikling i misjonsarbeidet og gi anbefaling når det gjelder eventuelle nye innsatsområder.

5. Rapporten skal gjøres tilgjengelig for samtlige deltagende medlemmer og andre til kostpris. En oppsummerende kortutgave stilles til disposisjon for medlemmer uten kostnad.

6. Kommisjonen vil ha til rådighet et sekretariat som skal utarbeide sammenlignende statistiske data, bearbeide relevante analyser, forestå nødvendige undersøkende tiltak og være kommisjonens serviceorgan.

7. Kommisjonen kan foreslå begrensede oppdrag for spesielle «Task Force» grupper innenfor gitte budsjettmessige rammer.

8. Kommisjonen kan opprette et eget underutvalg for å ivareta evangelisk virksomhet i Norge.

*

Så langt rapporten til NMR fra «Task Force». Rapporten fortsetter med et utførlig forslag til en internasjonal misjonskonferanse i Norge i år 2001. Oppfølgingen av dette vil det være mulig å komme tilbake til i neste *Evangeliskalt misjonsperspektiv* om ett år.

Forslagene fra «Task Force» ble positivt mottatt i NMR's årsmøte i mai i år, og et lite utvalg ble nedsatt for å arbeide videre med sikte på en høringsrunde innen norsk misjon høsten 1998 og et endelig vedtak våren 1999. Om forslaget i denne eller liknende form blir vedtatt i 1999, kan den nye strukturen kunne bli iverksatt fra år 2000. Det kan bli et spennende norsk bidrag til et nytt misjonsårhundre!

Tormod Engelsen, f. 1943, cand.theol. 1969, misjonær i Etiopia (NLM), lærer Fjellhaug 1976-78, stip. MF 1978, Ph.D. 1981, professor MF 1998. Utgitt div. bøker.

A "Mission Commission" in Norway?

Future structural changes in Evangelical missionary cooperation

The article describes plans to establish a new structure for cooperation among Evangelical missionary networks in Norway, primarily the Norwegian Missionary Council, Lausanne-Norway, the Evangelical Alliance in Norway, and the AD 2000 and Beyond movement. It also contains a statement produced by a Norwegian task force proposing to establish a joint Mission Commission as an instrument of national and international coordination and cooperation.